

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 3Csp/96/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618201472
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Szabo
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2019:3618201472.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, sudcom JUDr. Eduardom Szabom v právnej veci žalobcu: U. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., U. O. XXXX/XX, zast. JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom so sídlom Hlohovec, Železničná 4/A, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, o zaplatenie finančného zadostučinenia, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd priznáva žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáha proti žalovanému zaplatenia 100 € z titulu primeraného finančného zadostučinenia. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 19.01.2010 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400025738, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver vo výške 1.493,73 € so splatnosťou 24 mesačných splátok po 102,64 €, s ročnou úrokovou sadzbou 68,82% a RPMN 62,64%. Zároveň bol povinný zaplatiť odmenu za poskytnuté služby vo výške 969,53 €. Okresný súd Partizánske rozsudkom sp. zn. 3Csp/4/2017 zo dňa 26.09.2017 rozhodol, že úver zo zmluvy sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a dohoda o poskytnutí služby je neplatná. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2017. Je toho názoru, že mu vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie, keďže sú na priznanie tohto nároku splnené všetky podmienky a to: porušenie povinnosti veriteľom (žalovaným), spotrebiteľ (žalobca) si úspešne uplatnil na súde porušenie predmetných povinností veriteľa a príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a úspešným uplatnením práva na súde. Spotrebiteľ nemusí utpieť skutočnú škodu, stačí ak mu takáto škoda hrozí. Poukázal pritom na rozhodnutia Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/934/2015 zo dňa 29.06.2016, Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13C/329/2015 zo dňa 12.05.2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/285/2014 zo dňa 24.02.2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/159/2015 zo dňa 25.05.2015, Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/350/2015 zo dňa 31.03.2016. Výšku primeraného finančného zadostučinenia si vyčíslil na sumu 300 €, ktorú považuje za primeranú vzhľadom na porušenie povinností, požadovanú nezákonnú odplatu a diskomfort s uplatnením si práva na súde.

2. Ako dôkazy navrhol žalobca vykonať: rozsudok Okresného súdu Partizánske sp. zn. 3Csp/4/2017 zo dňa 26.09.2017.

3. Súd žalobu doručil žalovanému a umožnil mu vyjadriť sa k nej. Žalovaný k nej v elektronickom podaní doručenom súdu dňa 25.10.2018 uviedol, že žalovaný popiera tvrdenie žalobcu, pretože vyslovenie bezúročnosti úveru nepredstavuje rozhodnutie o porušení práv spotrebiteľa. Ani zákon č. 129/2010 Z.z., a ani iná právna norma neustanovujú, že ide o porušenie ustanovení právnych predpisov určených

na ochranu spotrebiteľa, ak súd rozhodne o tom, že úver je bezúročný bez poplatkov. Naopak, ide o uplatnenie ustanovenia určeného na ochranu spotrebiteľa, čo vylučuje predpoklad uvedený v prvej vete § 3 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z. Podľa výroku rozsudku č.k. 3Csp/4/2017 súd neurčil ani dohodu o poskytovaní služieb za neprijateľnú podmienku podľa § 298 CSP. Výrok rozsudku je jediná záväzná časť rozsudku, čo znamená, že z vyslovenia neplatnosti dohody nemožno vyvodzovať, že ide o výrok potvrdzujúci porušenie predpisov na ochranu spotrebiteľa. Ako základnú skutočnosť preto žalovaný uvádza, že žalobcovi žiadny nárok na ním uplatňovaný nárok nevznikol, rovnako tak neboli preukázané skutočnosti, na základe ktorých by takýto nárok mohol uplatňovať. Žalobca v podanej žalobe tvrdí porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré si musel brániť v pôvodnom konaní. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a na základe tohto konkrétneho porušenia prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Na základe uvedeného teda možno konštatovať, že nárok žalobcu nemá oporu v žiadnej skutkovej ani právnej okolnosti významnej pre toto konanie. Takýto stav podľa názoru žalovaného nemôže požívať žiadny stupeň právnej ochrany. V konaní nebolo preukázané, že by konaním žalovaného došlo k spôsobeniu nejakej ujmy v neprospech žalobcu. Na tomto mieste je dôvodné tiež poukázať, že žalobca si svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu do dnešného dňa v celom rozsahu nesplnil, pričom k omeškaniu žalobcu so splácaním jednotlivých splátok úveru dochádzalo opakovane. Žalobca neosvedčil a nepreukázal v podanej žalobe jedinú skutočnosť, ktorá by zakladala nárok na finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia čo do základu, a aj čo do výšky. Žalovaný napáda dôvodnosť nároku na uplatňované finančné zadosťučinenie aj pokiaľ ide o jeho výšku, nakoľko podaná žaloba neobsahuje žiadne objektívne skutočnosti, ktoré by sumu finančného zadosťučinenia odôvodnili. Preto žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Súd vyjadrenie doručil právnomu zástupcovi žalobcu, ktorý k nemu v replike doručenej súdu elektronicky dňa 27.12.2018 uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanej žalobe. Obranu žalovaného považuje za účelovú a ničím nepodloženú. Popiera tvrdenie žalovaného, že by nedošlo k splateniu istiny predmetného úveru. Žalobca celkovo žalovanému uhradil 2.818,12 € a čiastka presahujúca istinu už bola predmetom súdneho konania, keď Okresný súd Partizánske rozhodnutím sp. zn. 5Csp/28/2018 zo dňa 25.10.2018 zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nenáležitá je tiež procesná obrana žalovaného, keď poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. platné v čase uzatvorenia zmluvy, t. j. ku dňu 19.01.2010. Žalobca si nárok pred súdom uplatnil až v roku 2018, preto je potrebné vychádzať z aktuálnej právnej úpravy, pričom takýmto postupom nedochádza k porušeniu zákazu retroaktivity. V čase uzatvorenia zmluvy totiž nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ešte ani neexistoval, pretože v tom čase nebol úspešný pri uplatňovaní porušenia práva zo strany žalovaného. Nárok podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. preto vzniká až vtedy, keď sú dané všetky podmienky. Hoci k porušeniu práv mohlo dôjsť už v čase uzatvorenia zmluvy, kedy žalovaný vyhotovil formulárovú zmluvu v rozpore so zákonom, k tejto podmienke musí pristúpiť ďalšia, a to úspešné uplatnenie porušenia práv na súde. Teda až právoplatným rozhodnutím súdu o tom, že žalovaný porušil práva spotrebiteľa, vzniká nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Z tohto dôvodu preto nedochádza k spätnému pôsobeniu noriem, pretože v čase uzatvorenia zmluvy neexistoval medzi stranami vzťah týkajúci sa primeraného finančného zadosťučinenia (povedané inými slovami, normy z roku 2018 teda nemohli pôsobiť spätne na vzťah z roku 2010, pretože v tomto čase vzťah o priznanie primeraného zadosťučinenia neexistoval). Výšku primeraného finančného zadosťučinenia žalobca považuje za adekvátnu vo vzťahu k ohrozeniu práv žalobcu. Túto odvodzuje od hroziacej ujmy, teda od výšky odplaty, ktorú žalovaný od žalobcu požadoval, hoci na ňu nemal nárok. V súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia napríklad Krajský súd Prešov v konaní 3Co 101/2017 uviedol, že čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy, ktorá hrozila žalobcovi v súvislosti so žalovaným uplatňovaným národom na zaplatenie sumy 1.759,46 € s príslušenstvom. Priznaná suma 1.100 € zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Nemenej podstatným faktom je, že napriek skutočnosti, že úver bol bezúročný a bez poplatkov, žalovaný dobrovoľne nevydal žalobcovi bezdôvodné obohatenie, preto bol nútený opakovane podstúpiť súdne konanie, čo dôvodnosť nároku a jeho výšku len znásobuje. Vzhľadom na to, že žalobca preplatil úver nad jeho istinu a žalovaný odmietol vydať tento preplatok, ujma na majetkových právach žalobcu spočíva aj v nemožnosti disponovania s týmito finančnými prostriedkami, hoci žalovanému nepatria. Poukazuje tiež na rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 24.09.2018 sp. zn. 13Csp/46/2018: „Je potrebné taktiež konštatovať, že porušenie práva žalobcu nielenže bolo spôsobilé prívodiť mu ujmu ako spotrebiteľovi, ale takúto ujmu mu aj prívodilo,

keď spotrebiteľ nad rámec svojich povinností uhradil celkovo sumu 1.750 € v ohraničenom časovom období čo na jeho strane znamenalo v tomto období ekonomickú ujmu minimálne v nemožnosti týmto finančnými prostriedkami nakladať.“. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, žalobca považuje výšku primeraného zadosťučinenia za primeranú (ak nie podhodnotenú). Záverom dáva do pozornosti fakt, že výška primeraného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a žalobcu ju môže iba odhadnúť, a to s prihliadnutím na rozhodovaciu prax súdov. V prípade, že by aj súd dospel k záveru, že žalobcovi patrí primerané zadosťučinenie v nižšej sume, táto okolnosť nemôže mať dopad na náhradu trov súdneho konania, pretože s poukazom na hore uvedené, žalobca nemôže byť procesne zodpovedný za výsledok konania (v časti výšky zadosťučinenia), ktorý závisí od úvahy súdu.

5. Súd repliku doručil právnomu zástupcovi žalovaného. Ten sa k replike žalobcu nevyjadril.

6. Súd sa oboznámil s rozsudkami tunajšieho súdu sp. zn. 3Csp/4/2017 zo dňa 26.09.2017 a sp. zn. 5Csp/28/2018 zo dňa 25.10.2018 a zistil, že súd prvým rozsudkom určil, že úver zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400025738 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň určil, že dohoda o poskytnutí služieb č. 8400025738 je neplatná. Druhým rozsudkom tunajší súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia v prospech žalobcu v sume 1.497,89 € spolu s príslušenstvom.

7. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Súd na podklade vykonaného dokazovania, po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

9. Žalobca sa žalobou domáha zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v sume 300 €, pričom poukázal na splnenie podmienok na priznanie tohto zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Výšku uplatneného finančného zadosťučinenia zdôvodnil tým, že vzhľadom na výšku odplaty považuje sumu 300 € za primeranú, zároveň poukázal na diskomfort žalobcu vzhľadom na bránenie práv súdnou cestou a odradzovaciu funkciu pre prípadné zabránenie porušenia práv spotrebiteľov žalovaným. V neposlednom rade poukázal na nemožnosť dispozície s preplatenými finančnými prostriedkami až do ich vrátenia. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že podľa jeho názoru nedošlo k porušeniu práv žalobcu konaním žalovaného a žalobcovi nevznikla žiadna ujma. V neposlednom rade poukázal na skutočnosť, že žalobca nepreukázal výšku ním žalovaného nároku.

10. Zákon za účelom ochrany spotrebiteľa (žalobcu) ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom (žalovaným) na vyváženie faktickej prevahy dodávateľa zakotvil pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňať. Bolo preto povinnosťou súdu podrobiť kontrole obsahové náležitosti zmluvy o úvere. Okresný súd Partizánske rozsudkom sp. zn. 3Csp/4/2017 zo dňa 26.09.2017 určil, že úver zo zmluvy č. 8400025738 je bez úročný a bez poplatkov, nakoľko zmluva neobsahovala podstatné náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zároveň pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Uvedená skutočnosť v danom prípade vyplýva z vyššie citovaného rozsudku. Zákon nevyžaduje pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobcu ako spotrebiteľa (tak ako bolo súdom právoplatne rozhodnuté), súd považoval samotný nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný.

11. Súd sa následne zaoberal výškou uplatneného finančného zadosťučinenia. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu odôvodňujúcou výšku primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca

zdôvodnil výšku uplatneného nároku jednak výškou odplaty z poskytnutého úveru, diskomfortom žalobcu, odradzovacou funkciou pre žalovaného a nemožnosťou žalobcu disponovať s preplatenými finančnými prostriedkami. Súd k vyššie uvedenému uvádza, že žalobca a žalovaný uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorú žalobca potvrdil svojím podpisom a tým vyslovil súhlas s ustanoveniami zmluvy. Samozrejme žalobca ako slabšia strana - spotrebiteľ požíva ochranu priznanú jednak zákonom o ochrane spotrebiteľa, zákonom o spotrebiteľských úveroch a v neposlednom rade aj Občianskym zákonníkom. Po zistení, že zmluva neobsahuje všetky podstatné náležitosti si uplatnil svoje právo na súde a súd konštatoval tento stav a vyslovil, že úver zo zmluvy sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Naopak žalobca splácal poskytnutý úver riadne ako mu vyplývalo zo zmluvy až do zistenia vyššie uvedeného. Je len logické, že následne si svoje práva uplatnil na súde. Konanie žalovaného, keď neposkytol na výzvu žalobcovi vydanie bezdôvodného obohatenia súd nepovažuje za zasahujúce do práv žalobcu, keďže v tom čase žalovaný nepovažoval úver zo zmluvy za bezúročný a bez poplatkov a tak neuznával nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd preto aj uvedený diskomfort žalobcu s uplatnením práva na súde nepovažuje za skutočnosť, ktorá by odôvodňovala výšku nároku žalobcu, pretože v prípade sporov účastníkov zmlúv si uplatňujú subjekty svoje práva na súde a to nielen v spotrebiteľských vzťahoch. Posúdenie spotrebiteľských zmlúv, neprijateľných zmluvných podmienok, poprípade platnosť zmlúv posudzuje súd a preto už pri uzatváraní zmluvy musí s takouto alternatívou aj každý spotrebiteľ počítať. Súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, že by finančné zadostučinenie malo mať odradzovaciu funkciu, ktorá by zároveň odôvodňovala výšku nároku žalobcu. Súd netvrdí, že dodávatelia nepoužívajú nekalé praktiky a neuzatvárajú formulárové predtlačené zmluvy s neprijateľnými zmluvnými podmienkami, avšak žalovaný koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti a je zjavné, že nebude poskytovať úvery len za odplatu istiny. Finančné zadostučinenie súd považuje za inštitút, ktorý má odškodniť spotrebiteľa a nie represívne pôsobiť na dodávateľov. V prípade, ak by chcel zákonodarca týmto inštitútom represívne pôsobiť na dodávateľov, bola by namiesto finančného zadostučinenia uzákonená v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľov pokuta pre dodávateľa v prípade porušenia práv spotrebiteľa. Čo sa týka výšky odplaty a nemožnosť dispozície s finančnými prostriedkami súd konštatuje, že žalobcovi bol priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške, v ktorej preplatil jemu poskytnutú istinu. Túto splácal postupne a teda nešlo o jednorázovo vysokú sumu, s ktorou by mohol žalobca nakladať, pričom sám úver splácal v splátkach dohodnutých v zmluve a nie v nižších splátkach, ktorými by splatil len poskytnutú istinu. Podľa názoru súdu žalobca teda neprekázal ním požadovanú výšku finančného zadostučinenia a v tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

12. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 100%, keďže žalovaný mal vo veci vzhľadom na zamietnutie žaloby v celom rozsahu úplný úspech.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.